

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Helena Salakka	Suomi.fi	17.11.2025 16:47:12 UTC+02:00
Alettin Basboga	Suomi.fi	19.11.2025 08:10:46 UTC+02:00
Jari Paakkunainen	Suomi.fi	20.11.2025 08:02:17 UTC+02:00
Jaana Kari	Suomi.fi	20.11.2025 08:58:09 UTC+02:00
Aimo Bonden	Suomi.fi	23.11.2025 19:11:04 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (11 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOUS

KOKOUSAIKA 14.11.2025 klo 9.00–10.50

KOKOUSPAIKKA Päijät-Hämeen liitto, Hämeenkatu 9, 15110 LAHTI

LÄSNÄ	Helena Salakka	puheenjohtaja
	Alettin Basboga	varapuheenjohtaja
	Aimo Bonden	jäsen
	Jaana Kari	jäsen

POISSA

MUUT	Juha Hertsi	vt. maakuntajohtaja
	Riika Kivelä § 3	vs. kehittämisjohtaja
	Petri Veijalainen § 3	erityisasiantuntija
	Jari Paakkunainen	hallintojohtaja
	Ulla-Maija Tuomela	tilintarkastaja

KÄSITELLYT
ASIAT 1-11

PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS

19.11.2025 Lahdessa

Helena Salakka	Jari Paakkunainen
puheenjohtaja	pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

19.11.2025 Lahdessa

Alettin Basboga	Aimo Bonden
varapuheenjohtaja	jäsen
Jaana Kari	
jäsen	

1 §**KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS**

Tarkastuslautakunnan kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä. Kutsun antaa puheenjohtaja ja siinä on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Tarkastuslautakunnan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla. Asiasta päätetään puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Hallintosäännön mukaan lautakunnan kokouksissa tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus.

Maakuntahallitus ei voi määrätä edustajaansa lautakunnan kokouksiin.

Ehdotus: Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

2 §**PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN**

Hallintosäännön mukaan pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan lautakunnan päättämällä tavalla.

Ehdotus: Tarkastuslautakunta päättää, että pöytäkirja tarkastetaan siten, että kaikki jäsenet allekirjoittavat pöytäkirjan.

Päätös: Hyväksyttiin.

3 §**ALUEKEHITTÄMISEN VASTUUALUE JA AJANKOHTAISET ASIAT**

Päijät-Hämeen liitto on maakunnan kehitysviranomainen, joka vastaa Päijät-Hämeen kehittämisestä.

Maakunnan ohjelmaperusteinen kehittäminen tarkastelee tulevaisuutta ja lähivuosien kehitystoimia. Keskeinen ohjelmatyön asiakirja on maakuntaohjelma, jolla toteutetaan strategisia tavoitteita ja ohjataan toimenpiteitä. Toimenpiteillä parannetaan mm. vetovoimaa, pitovoimaa, kilpailukykyä, väestön hyvinvointia ja osaamista sekä ympäristön monimuotoisuutta.

Ohjelmatyön lisäksi Päijät-Hämeen liitto rahoittaa erilaisia aluetta kehittäviä hankkeita. Käytössä on sekä kansallista että EU-rahoitusta.

Vt. maakuntajohtaja Juha Hertsi, vs. kehittämisjohtaja Riika Kivelä ja erityisasiantuntija Petri Veijalainen esittelevät aluekehittämisen vastualueen tehtäviä ja ajankohtaisia asioita.

Ehdotus: Tarkastuslautakunta kuulee katsaukset ja käy keskustelun esiin nousevista asioista.

Päätös: Hyväksyttiin.
Esittelymateriaali on pöytäkirjan liitteenä.

4 § ARVIOINNIN KÄYTÄNNÖN SUORITTAMINEN

Tarkastuslautakunta 3.10.2025 § 12

Tarkastuslautakunta on asetettu hallinnon ja talouden hoidon tarkastuksen järjestämistä varten. Lautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kuntayhtymän taseessa on kattamatonta alijäämää.

Lautakunnan työn perustaksi on tarpeen valmistella ohjeellinen arviointisuunnitelma. Lautakunta käy periaatekeskustelun työskentelynsä käytännön järjestelyistä. Arviointisuunnitelma valmistellaan tilintarkastajan valmistelun pohjalta. Valmistelu tapahtuu yhteistyössä jäljempänä esitetyn tilintarkastajan tarkastussuunnitelman valmistelun kanssa.

Ehdotus: Tarkastuslautakunta käy periaatekeskustelun arvioinnin käytännön suorittamisesta ja antaa ohjeet arviointisuunnitelman laadintaan.

Päätös: Käytiin periaatekeskustelu arviointisuunnitelman laatimisesta ja päätettiin että ohjeellinen arviointisuunnitelma hyväksytään seuraavassa kokouksessa.

Liite 1: Arviointisuunnitelma

Ehdotus: Tarkastuslautakunta hyväksyy ohjeellisen arviointisuunnitelman.

Päätös: Hyväksyttiin.

5 § SIDONNAISUUKSIEN ILMOITTAMINEN

Kuntalain 84 §:n mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa, pormestaria ja apulaispormestaria sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu tehtäväänsä.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Sidonnaisuusilmoituspyynnöt lähetetään asianosaisille lokakuun aikana.

Ehdotus: Tarkastuslautakunta toteaa tilanteen tietoonsa saatetuksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Sidonnaisuusilmoituspyynnöt on lähetetty asianosaisille lokakuun aikana.

Liite 2: Sidonnaisuusilmoitukset

Ehdotus: Tarkastuslautakunta toteaa ilmoitukset tietoonsa saatetuksi ja saattaa ilmoitukset maakuntavaltuustolle tiedoksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

6 §

ELINVOIMA- JA HANKERAHASTON PERUSTAMINEN PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTOON

Päijät-Hämeen liiton tilinpäätöksen mukaan kuntayhtymän taseessa on kertynyttä ylijäämää 988 459,66 euroa. Taloudellinen tilanne on vakaa, ja liitolla on mahdollisuus kohdentaa osa ylijäämästä strategisesti tärkeiden elinvoima- ja kehittämishankkeiden tukemiseen.

Liiton tehtävänä on kuntalain (410/2015) sekä kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti edistää alueen kehittämistä ja kuntien yhteisiä etuja. Perussopimuksen 18 §:n mukaan rahaston perustamisesta ja sen säännöistä päättää maakuntavaltuusto.

Tässä tarkoituksessa esitetään perustettavaksi Päijät-Hämeen elinvoima- ja hankerahasto, jonka tarkoituksena on rahoittaa liiton ja alueen kuntien yhteistä elinvoima- ja hanketyötä.

Liite 3: Elinvoima- ja hankerahaston säännöt

Maakuntahallitus käsittelee asian kokouksessaan 10.11.2025 ja maakuntavaltuusto päättää rahaston perustamisesta 3.12.2025.

Ehdotus: Tarkastuslautakunta toteaa asian tietoonsa saatetuksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

7 §

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2026-2028 JA TALOUSARVIO 2026

Kuntalain 110, 64 §:n mukaan "Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin. "

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään siitä, ovatko määrärahat ja tuloarviot sitovia netto- vai bruttomääräisinä. Netto tarkoittaa toimintakatetta.

Vuoden 2026 talousarvioesitykseen sisältyy käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa ja rahoitusosa.

Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot nettomääräisinä.

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin.

Tuloslaskelmaosan mukaan vuoden 2026 alijäämä on 27 133 euroa.

Maakuntavaltuuston hyväksymän vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman mukaan jäsenkuntien maksuosuus vuoden 2026 menoihin kasvaa 2 %. Nyt laadittu talousarvioesitys perustuu jäsenkuntien maksuosuuden 0 %:n kasvuun.

Talousarviossa jäsenkuntien maksosuudet sisältyvät myyntituloihin. Maksuosuus liiton menoihin on yhteensä 2 437 384 euroa, jonka maakuntavaltuusto hyväksyy sitovasti. Lisäksi jäsenkunnilta kerätään liiton kautta maksettavat kuntaosuudet Lahden yliopistokampuksen toiminnan rahoitukseen 100 000 euroa ja Päijät-Häme-Suomen liikkuvin maakuntahankkeeseen 87 000 euroa.

Liite 4: TTS 2026-2028

Ehdotus: Tarkastuslautakunta toteaa toiminta- ja taloussuunnitelman 2026-2028 ja 2026 talousarvion tietoonsa saatetuksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

8 §

KUNTAYHTYMÄN YLEISKATSAUS

Vt. maakuntajohtaja Juha Hertsi ja hallintojohtaja Jari Paakkunainen selostavat liiton toimintaa ja taloutta.

Ehdotus: Tarkastuslautakunta kuulee katsaukset ja käy keskustelun esiin nousevista asioista.

Päätös: Hallintojohtajan katsaus:

- maakuntahallitus päätti 10.11.2025 kokouksessaan esittää maakuntavaltuustolle, että maakuntajohtajan viranhakuajaa jatketaan ajalle 5.12.2025-7.1.2026
- talouden toteuma 1.1.-30.9.2025 on viety tiedoksi maakuntahallitukselle 10.11.2025
 - o ylityspaineita on henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen osalta
- maakuntavaltuuston kokous on 3.12.2025 Lahden messukeskuksessa ja maakuntajuhla klo 15.00 Lahden Upseerikerholla
 - o maakuntajohtajan viranhakuajan jatkaminen
 - o toiminta- ja taloussuunnitelma 2026-2028 ja talousarvio 2026
 - o hanke- ja elinvoimarahaston perustaminen
 - o maakuntaohjelma

Vt. maakuntajohtajan katsaus:

- Vaikuttajakoulun startti 10.11. klo 16.30
- Kierrätysalueen osayleiskaava valtuustoseminaari ti 11.11.2025
- Kasvu Summit 12.11. Sisu 2.0 -tapahtuma <https://kasvusummit.fi/>
- Päijät-Hämeen matkailutapaamien ma 17.11.
- Yhteistyöpalaveri Zaporizzjan alueen kanssa 17.11.
- Kuntajohtajien matka ensi viikosta 18–21.11.
- CPMR yleiskokous 19.–22.11.
- Työllisyysasioista kokous 26.11.
- Kaakkois-Suomen elinvoimakeskuksen sidosryhmätilaisuus Teamsissä 9.12.2025 klo 13.00–15.00.
- Maakuntakaavan vastineiden kirjoittaminen käynnissä --> käsitellään MOR:ssa ja maakuntahallituksessa tammi-helmikuussa
- Europe Direct, henkilöresurssit
- Kuntakierrokset jatkuvat vielä.

9 §

MUUT ASIAT

Ehdotus: Tarkastuslautakunta ottaa käsiteltäväksi lautakunnan jäsenten ja tilintarkastajan mahdollisesti esille ottamat asiat.

Päätös: Päätettiin, että tarkastuslautakunnan seuraavat kokoukset pidetään:

- 18.12.2025 klo 11.00
- 5.2.2026 klo 14.00
- 26.3.2026 klo 14.00
- 23.4.2026 klo 10.00.

10 §

OIKAISUVAATIMUS JA VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjaan liitettävässä oikaisuvaatimusohjeessa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valituskirjaan on liitettävä.

Päätökseen, josta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

Ehdotus: Ohjeet oikaisuvaatimuksesta, valitusosoitus sekä muutoksenhakukielto liitetään pöytäkirjaan.

Päätös: Hyväksyttiin.

11 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.50.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS**MUUTOKSENHAKUKIELLOT****Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa

Pykälät
1-11

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät

Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET**Oikaisuvaatimusviranomainen ja –aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

**Päijät-Hämeen liitto
Tarkastuslautakunta
PL 50
15111 LAHTI**

Pykälät

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perustuneen ja se on tekijän allekirjoitettava

Valitusviranomainen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.		
Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna		
Kunnallisvalitus	Pykälät	Valitusaika 30 päivää
Hallintovalitus	Pykälät	Valitusaika päivää
Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava • valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite • päätös, johon haetaan muutosta • miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi • muutosvaatimuksen perusteet Valituskirjelmä on valittajan tai muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava. Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HHL 21 §).
--

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.	
Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät
Valitusasiakirjat on toimitettava ¹ : nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät

Lisätietoja

--

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle

Liitetään pöytäkirjaan